

Bilaga 2 – Redovisning av befintlig verksamhet

Emmaboda kommun

Emmaboda är en liten kommun i Småland, mitt i sydöstra Sverige. Här är nära till vacker natur med skog och sjö och pendlingsavstånd till tre residensstäder; Kalmar, Växjö och Karlskrona, ett universitet, en högskola och tre flygplatser. I kommunen bor cirka 9000 invånare.

I Emmaboda är varje individ viktig. Vi arbetar aktivt med att leverera god service med hög kvalitet inom alla verksamheter. Vi har på senare år bland annat fått utmärkelserna: *Årets Ungdomskommun*, *Årets skolförbättrare*, *Årets utlåningsbibliotek*, *Bästa äldreomsorg i landet* och *Bästa kulturskola i länet*. Vår museisatsning i Boda, The Glass Factory, utnämndes till *Årets nykomling* av Svensk Form.

För barnfamiljer erbjuder kommunen allt från förskola med olika pedagogiska inriktningar och nattis till gymnasium. Här finns också ett rikt föreningsliv med aktiviteter för så väl barn som vuxna. Vi har ett aktivt näringsliv inom exempelvis trä- och tillverkningsindustri. Kommunens största arbetsgivare är Xylem, ett världsledande företag inom sin bransch. Lindås, Långasjö, Vissefjärda, Broakulla, Åfors, Eriksmåla och Boda Glasbruk är orter inom kommunen.

Emmaboda kommunorganisation består av fyra förvaltningar och fyra helägda bolag samt ett räddningstjänstförbund som vi äger tillsammans med Torsås kommun. Inom organisationen arbetar cirka 900 anställda. (<http://www.emmaboda.se/Om-kommunen/>)

Befintlig verksamhet

Plug in

Plugin är ett projekt för ungdomar mellan 16-19 år med sociala problem som befinner sig i någon form av utanförskap. Verksamheten bedrivs utanför traditionella ramar i unik miljö och ska för ungdomarna fungera som en språngbräda till studier, praktikplats, daglig verksamhet eller arbete på ordinarie arbetsmarknad. Arbetsmetoder som används är samtal enskilt och i grupp, samtal med ungdomens nätverk, motiverande samtal, åtgärdsplaner, KASAM-kort, studiebesök och aktiviteter av olika slag. (<http://www.samordningsförbundet-kalmar-län.se/pagaendeinsatser/plugin.4.6c56bd321438bb8002916402.html>)

Brevkontakt/ telefonkontakt

Brev skickas regelbundet hem till ungdomar i åldern 16-19 år, vars motivation att studera är låg. Förhoppningen är att denna regelbundna kontakt ska leda till att ungdomarna blir nyfikna på att börja studera igen.

Introduktionsprogrammet

På Vilhelm Mobergsgymnasiet i Emmaboda finns introduktionsprogram där ungdomar får studera om de inte är behöriga till ett nationellt program. Introduktionsprogrammet är förlagt i en byggnad i Lindås, några kilometer från Emmaboda centrum. På introduktionsprogrammet arbetar två personal. Verksamheten vid introduktionsprogrammet består av följande:

- Praktik i yrkeslivet
- Studier i temaform med handledning
- Komplettering för behörighet till gymnasieskolan
- Studier förlagda till nationella eller specialutformade program

(<http://www.emmaboda.se/For-invanaren/Barnomsorg-och-skola/Vilhelm-Mobergsgymnasiet/Individuellt-program/>)

Språkinstruktionen

Språkinstruktionen tillhör introduktionsprogrammet men är förlagt på Möjligheternas hus. I Möjligheternas hus finns rymliga lokaler för undervisning av språkinstruktionseleverna. Eleverna har individuella studiescheman, beroende på hur mycket dem har studerat i hemlandet. De elever som inte studerar engelska ingår i en grupp för att lära sig svenska på ett lite mer lekfullt sätt med alternativa arbetsmetoder. Språkinstruktion ska ge nyanlända en utbildning i Svenska för att de ska kunna gå vidare till gymnasieskolan eller annan utbildning. Språkinstruktion är inte sökbar utan individuellt anpassad efter varje enskild elevs behov. (<http://www.mobergsgymnasiet.se/individ.html>)

Komvux

På Komvux kan den som behöver komplettera sina gymnasiebetyg studera. Komvux i Emmaboda erbjuder även vissa år vuxenutbildningar i industritekniska och vård- och omsorg. På Komvux finns även en studie- och yrkesvägledare där dem kan få stöd i följande:

- Söka information och kunskap samt orientering gällande utbildningar och arbetsmarknad
- Identifiera och formulera behov, intressen och förutsättningar
- Se möjligheterna till att förverkliga idéer och tillgodose behov
- Upprätta en handlingsplan
- Upprätta en individuell studieplan
- Söka studiemedel

(<http://www.emmaboda.se/For-invanaren/Barnomsorg-och-skola/Vuxenutbildning/Studie--och-yrkesvagledning/>)

SFI

SFI-undervisningen finns för alla som vill lära sig svenska. Vi har kurser både för nybörjare och för elever som redan kan en del svenska. Emmaboda kommun erbjuder delkurser från A-

D nivå. (<http://www.emmaboda.se/For-invanaren/Barnomsorg-och-skola/Vuxenutbildning/SFI---Svenska-for-invandrare/>)

Arbetsmarknadscentrum

Arbetsmarknadscentrum (AMC) finns på Möjligheternas Hus som är ett helägt kommunalt bolag. AMC anordnar praktik för arbetssökande från individ- och familjeomsorgen, Arbetsförmedlingen, försäkringskassan, sysselsättningsplatser från LSS och socialpsykiatri och introduktionsprogrammet på Vilhelm Mobergsgymnasiet i Emmaboda kommun. Vi tar även emot personer som ska ha placeringar från frivården. Arbetsmarknadscentrum på Möjligheternas hus arrangerar jobbsökaraktiviteter för målgruppen. Arbetspraktikplatser anordnas både inom kommunen och på den privata arbetsmarknaden. Möjligheternas hus har ett avtal med Arbetsförmedlingen som innebär att 5 ungdomar kan få extra insatser genom praktik. Överenskommelsens syfte är att erbjuda personer med lång tid utan arbete en anpassad återgång till arbetslivet. Arbetsträningen ska ge den arbetssökande arbetslivserfarenhet under anpassade former. Verksamheten inom ramen för denna överenskommelse omfattar personer som är anvisade till det arbetsmarknadspolitiska programmet ”jobbgaranti för ungdomar”. Tiden för varje person ska vara individuellt anpassad, men får inte överstiga 3 månader.

Feriepraktik

Feriepraktik är en tre veckors lång praktisk arbetslivsträning för ungdomar på sommaren. För att få söka feriepraktik ska du gå i årskurs 9, 1:an och 2:an i gymnasiet eller motsvarande. Du måste även vara folkbokförd i Emmaboda kommun.

Du får praktisera 4 timmar per dag, måndag-fredag, under 3 veckor. Ersättningen är 52,50 kr per timme inkl. semesterersättning. (<http://www.emmaboda.se/Om-kommunen/Jobba-hos-oss/Feriepraktik-sommaren-2015/>)

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen erbjuder ungdomar särskilda insatser och program för att underlätta deras etablering på arbetsmarknaden. Vilka insatser eller program som kan bli aktuella beror på vilket behov den unga har av att rustas inför arbetsmarknaden.

Arbetsförmedlingen har särskilda insatser och program för arbetssökande under 25 år för att de så snabbt som möjligt ska nå målet arbete eller utbildning. Exempel på detta är jobbgarantin för ungdomar, yrkesintroduktion, nystartsjobb och utbildningsinsatser vid folkhögskolor. Nytt från andra delen av 2015 är utbildningskontrakt och traineejobb. Även för nyanlända ungdomar finns flera insatser.

Matchning till arbete

Ungdomar som anmäler sig som arbetssökande matchas mot lediga platser utifrån sin kompetens. Matchning omfattar alla former av möten mellan arbetsgivare och arbetssökande. Arbetsförmedlingen erbjuder mötesplatser för arbetsgivare och arbetssökande dels genom webbplatsen, dels genom rekryteringsträffar och personliga möten.

Att matcha innebär också att ackvirera plats för arbetssökande som har behov av sådant stöd. Arbetsförmedlingen har ett inriktningsmål inom funktionshinderpolitiken som innebär att matchningen mellan arbetssökande personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och lediga arbeten ska vara effektiv.

Jobbgarantin för ungdomar

Att motverka den höga ungdomsarbetslösheten och korta ungdomars tid i arbetslöshet är en viktig del av arbetsförmedlingens arbete.

Jobbgaranti för ungdomar skiljer sig från andra liknande program genom att målet inte enbart är arbete utan också att få ungdomar att påbörja eller återgå till utbildning. Med tanke på den kommande generationsväxlingen är det viktigt att poängtera vikten av att utbilda sig.

Arbetsförmedlingen har här ett stort ansvar att vägleda ungdomarna till att återuppta utbildning inom det reguljära utbildningsväsendet.

Målgrupp

För att anvisas till jobbgarantin ska en arbetssökande ha fyllt 16 men inte 25 år och

- under en period om sammanlagt 90 kalenderdagar, inom en ramtid av fyra månader, ha varit arbetslös på heltid och anmäld som arbetssökande hos arbetsförmedlingen alternativt
- under en period om sammanlagt 90 kalenderdagar, inom en ramtid av fyra månader, haft deltids- eller timarbete och vara berättigad till arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsersättning.

Anvisning till programmet kan också ske utan kvalificeringstiden för ungdomar som fyllt 16 men inte 25 år som

- Deltagit i det arbetsmarknadspolitiska programmet arbetslivsintroduktion.
- Varit arbetslös och anmäld hos arbetsförmedlingen och har dömts till fängelse och beviljats vistelse utanför anstalt (utslussningsåtgärder) eller är villkorligt frigiven men inte fullgjort ett år av prøvotiden enligt 11 kap 1 § Fängelselagen (2010:610).
- Har deltagit i insatser enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare och etableringsplanen har upphört att gälla för att tiden för etableringsplanen har löpt ut.
- I jobbgarantin finns ungdomar upp till 25 år samt upp till 30 år om ungdomen har en funktionshinderkod.

Jobb- och utvecklingsgarantin

Jobb- och utvecklingsgarantin är ett program för den som varit frånvarande från arbetsmarknaden under en längre period. Jobb- och utvecklingsgarantins fokus är arbete och programmet ställer höga aktivitetskrav på deltagaren. Den arbetssökande ska under programtiden kontinuerligt matchas mot arbetsmarknaden. Insatserna inom programmet ska vara individuellt utformade och syfta till att den arbetssökande så snabbt som möjligt kommer i arbete. Programmet ska ge utrymme för samarbete med externa aktörer.

Programmets tre faser

Jobb- och utvecklingsgarantin är indelad i tre faser som i huvudsak innehåller följande aktiviteter:

- Fas 1, kartläggning, jobsökaraktiviteter med coachning och förberedande insatser.
- Fas 2, arbetspraktik, arbetsträning och förstärkt arbetsträning.
- Fas 3, sysselsättning hos anordnare.

Etableringsuppdraget - målgrupp och uppdrag

Målgruppen är personer som har fått uppehållstillstånd som flyktingar, skyddsbehövande med flera samt anhöriga till dessa. De anhöriga ska ha sökt uppehållstillstånd inom sex år från det att den utlänning som den anhöriga har anknytning till först togs emot i en kommun för att tillhöra målgruppen. Personerna ska ha fyllt 20 men inte 65 och det får inte ha gått mer än ett år sedan första folkbokföringen i en kommun. I vissa fall omfattas även unga från 18 år som saknar föräldrar i Sverige.

Arbetsförmedlingen har fått ett övergripande ansvar för nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen ska genomföra etableringssamtal med samtliga nyanlända som omfattas av målgruppen, så snabbt som möjligt efter att den nyanlände har beviljats uppehållstillstånd. Syftet är att upprätta en individuell etableringsplan med insatser på heltid, som ska underlätta och påskynda den nyanländes etablering på arbetsmarknaden.

Kompletterande arbetsförmedlingstjänster

Arbetsförmedlingen har i uppdrag att samarbeta med kompletterande aktörer.

Kompletterande aktörer erbjuder individuellt anpassade tjänster som innefattar personlig handledning och stöd utifrån varje deltagares specifika behov. De kompletterande aktörernas förmåga att pröva nya angreppssätt och lösningar, med fokus på individens behov, ökar den arbetssökandes möjligheter till arbete.

Arbetsmarknadsutbildning och förberedande utbildning

Arbetsmarknadsutbildning är en kortare utbildning med tydlig inriktning mot aktuell efterfrågan på arbetsmarknaden som inte kan tillgodoses via det reguljära

utbildningsväsendet. Förberedande utbildning ska vara av förberedande eller orienterande karaktär.

Introduktion till arbete

Målgruppen för tjänsten är personer som har behov av tidiga insatser för att förhindra långvarig arbetslöshet. De aktiviteter och insatser som ingår i tjänsten ska ha fokus på att stimulera arbetsförmågan och ha en tydlig koppling till arbete.

Stöd och matchning

Tjänsten riktar sig till arbetssökande som *kan arbeta* men som behöver ett förstärkt stöd för att komma ur sin arbetslöshet. Den upphandlas i ett valfrihetssystem och varje arbetssökande får själv välja leverantör.

Arbetsförmedlingens särskilda uppdrag för unga med funktionsnedsättning

Arbetsförmedlingen har ett särskilt uppdrag att bedriva verksamhet för vissa unga med funktionsnedsättning.

Uppdraget kan delas upp i två områden:

1. Verksamhet för unga med funktionsnedsättning innebär att arbetsförmedlingen samverkar med skolan för att genom vägledning och information underlätta övergången från skola till arbetslivet för den som har en funktionsnedsättning och har fyllt 16 år men inte 30 år.
2. Arbetsförmedlingen samverkar också med försäkringskassan för att öka möjligheterna till egenförsörjning genom förvärvsarbete för den som uppbär aktivitetsersättning p.g.a. nedsatt arbetsförmåga.

Arbetsförmedlingens jämställdhetsarbete

Arbetsförmedlingen bedriver ett målinriktat arbete för att aktivt främja jämställdhet och mångfald. Jämställdhets- och mångfaldsarbetet ingår i den ordinarie verksamheten, är allas ansvar och ska integreras i alla delar av verksamheten. Det innebär att arbetsförmedlingen ska vara en myndighet som förebygger och motverkar diskriminering samt tillvaratar kompetens och respekterar allas olikheter.

Arbetsgivararbetet

Grunden i arbetsgivararbetet är att alla arbetsgivare ska få en basservice via digitala verktyg för en effektiv självservice. Målet är att på ett effektivt sätt sänka vakans- och arbetslöshetstiderna. Det innebär att arbetsförmedlingen ska samarbeta med arbetsgivare på ett differentierat sätt. De arbetsgivare som bedöms som strategiskt viktiga får en fördjupad service och får en kundansvarig. Det kan vara arbetsgivare som har behov av den kompetens som finns bland de inskrivna hos oss, tillväxtföretag eller arbetsgivare som har möjlighet att anställa arbets sökande som står långt från arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen ska vara proaktiv i arbetsgivarkontakterna. Sedan flera år tillbaka driver arbetsförmedlingen ett rikstäckande arbete med vissa större arbetsgivare som t.ex. Swedbank, ICA, Försvarmakten, Apoteket Kronan m.fl.

Arbetsförmedlingens prognosarbete

Två gånger om året intervjuar arbetsförmedlingen mer än 10 000 arbetsgivare över hela landet.

Resultatet publiceras i prognoser för arbetsmarknadens utveckling den närmaste tiden, på riks- och länsnivå. Prognosarbetet skapar förutsättningar för kontoren att nå god kunskap om den lokala arbetsmarknaden och stärker förmedlingens nätverk med arbetslivet. God kunskap om arbetsgivarnas rekryteringsbehov och om kompetensen hos de arbets sökande är nödvändigt för en effektiv matchning mellan arbets sökande och vakanser. Goda nätverk ökar även möjligheterna för förmedlingen att hjälpa personer i utsatta grupper att få fotfäste på arbetsmarknaden. Prognosarbetet är också en förutsättning för en gedigen verksamhetsplanering och påverkar även utvecklingen av de arbetsmarknadspolitiska instrumenten.

Hela organisationen har ett ansvar för att prognosen håller en hög kvalitet och att produkten är till nytta för hela verksamheten. Det viktigaste kugghjulet för detta är de lokala arbetsförmedlingarna.

Prognosarbetet inkluderar i huvudsak två delar:

Prognosintervjuerna som genomförs två gånger per år med både privata och offentliga arbetsgivare. Prognosintervjuerna resulterar i 21 länsprognosrapporter och en riksprognosrapport.

- **Yrkesbarometern** är en yrkesprognos på ett års sikt, som även den genomförs två gånger per år. De bedömningar som arbetsförmedlingskontoren registrerar i Yrkesbarometern utgör underlag för *Yrkeskompassen* samt rapporten *Var finns jobben?* och den länsvisa broschyren *Jobbmöjligheter*.
- Detta arbete ligger till grund för vägledningen och matchningen av de arbetssökande.

Eures - Europeisk arbetsförmedling

Syftet med Eures-nätverket är att öka rörligheten på den gemensamma arbetsmarknaden i Europa. Det sker via matchning av arbetsgivare och arbetssökande inom EU, EES-länderna och Schweiz. Det handlar om tjänsterna ”Rekrytera nya medarbetare” och ”Söka arbete”.

Eures service till arbetssökande

På webbplatsen finns utlandssidor med lediga jobb, tips och råd till arbetssökande för att de ska bli bättre förberedda inför arbete utomlands. Detta utnyttjas framför allt av ungdomar som vill pröva på att arbeta i ett annat EU-land. Arbetsförmedlingen anordnar regelbundna rekryteringsmässor för europeiska arbetsgivare med rekryteringsbehov.

Eures service till arbetsgivare

Arbetsförmedlingen hjälper svenska arbetsgivare som vill rekrytera i Europa att hitta rätt kompetens till sina lediga platser. Fokus ligger på bristyrkesområden: ingenjörer, IT-specialister, läkare och specialistsjuksköterskor.

Supported employment

Metoden supported employment har ursprungligen utvecklats för att ge ett särskilt stöd till personer med funktionshinder. Stödet är individuellt och ges av en stödperson. Att ge arbetsplatsintroduktion med stöd har visat sig vara bra även för andra grupper med särskilda

behov. Metoden har utvecklats i USA och Canada och bygger på en teori om att de flesta kan arbeta om rätta stödinsatser ges. Integration och normalisering genom anställning på den reguljära arbetsmarknaden är en viktig del i teorin. I metodens ursprungliga tillämpning ingår att den funktionshindrade får en reguljär anställning och stödpersonen inledningsvis utför arbetsuppgifter i produktionen till dess att den anställde kan klara av arbetsuppgifterna själv.

Metodens tillämpning i Sverige kräver en viss anpassning till lagstiftningen på svensk arbetsmarknad. Det viktigaste avsteget som görs i den svenska modellen är att stödpersonen endast utför arbetsuppgifter i instruerande syfte.